

DE POSTRIJDER

DER PROVINCIË LIMBURG

WEEKBLAD VERSCHIJNENDE ELKEN ZATERDAG

BUREAU & REDACTIE:
DRUKKERIJ GOLLE
RESULIERENWAL (Stadsdepoort)
— TONGEREN —
Postbus N° 84855. — Telefoon 19.

AANKONDIGINGEN.
Prijs per regel fr. 1,00
Tusschen Allerlei en Provincie-
nieuws, volgens overeenkomst.
SMALERE AANKONDIGINGEN:
Van 1 tot 4 regels fr. 0,50
Elke regel meer fr. 0,75

KERSTMIS

Kerstmis, nu beieren over gansch het land de klokken, de Kerstboomen staan te schitteren in al hun pracht; het orgel jubelt in de kerken « Puer natus est nobis ». De fonkeling der meest rijke kerkewanden, en versierden (traalt over de menigte die in aanbidding neergesnelde) het voor het Kindje dat den vrede brengt.

De Herders.

Een schitterende ster is daarvan de voorbode geweest.
Tijds als een gouden juweel te glanzen op het donker blauw firmament van het hemelwolkennet. Het waren de herders die haar het eerst hebben gezien. Zij verlieten hunne kudden en gingen naar de plaats waar de ster met al haar luister zoo laag boven de aarde te glanzen hing.

Zij vonden er in eene grot, een kindje gebed in eene kribbe en daarbij aan de twee kanten der kribbe, een os en een ezel. En de herders die, op hun tocht naar de plaats met gouden licht overstraald door die glanzende ster, de Engelen hadden hooren zingen waren vol geloof en vertrouwen. Zij aanbaden het Kindje en keerden weer naar hun plicht van iederen dag, met zich dragend in het hart, de blijde boodschap, d. i. eindelijk de Verlosser was geboren.

De Koningen.

Zij wieden hun schapen en kudden in peis en vrede, die herders en hadden geen andere betoelting, dan een rustig en veilig leven in den dienst van den Heer waarin zij stonden. Maar niettemin bleef hun zielenoed groot, zooals het trouwen het geval was voor heel de wereld. Want na de herders' zijn de drie Koningen gekomen. Hun tocht was lang, hun tocht was zwaar, a'hoewel het Koningen waren. Maar ook zij hadden de Ster gezien en waren gekomen om Hem te aanbidden die den vrede op aarde brengen zou.

De Koningen besochten als offergave mede goud, wierook en mirre; de herders leidden naar de voeten van het goddelijk Kindje naar, al wat er hen overleef in hun armen.

Op allen wuste de zegen van ons Heer, omdat zij waren van goeden wil.

Op weg naar het heidendom.

Kerstmis, het vertrekpunt der christen beschaving nog geen twintig eeuwen zijn er sedertdien verlopen of zie hoe ten allen kanten het menschenom weer terug ten onder gaat in de doodsche schaduw van het heidendom.
Hoe lang heeft het menschenom niet getracht naar zijn Verlosser, hoe lang heeft hij niet gescreut naar Deze die redding brengen zou in zijn noed?
Waar is nu de Ster gebleven die eenmaal te glanzen stond boven de grot van Bethlehem en herders en koningen aantrok? Waar is gebleven de goeden wil, die de vrede op aarde brengen moest?

Teng naar de Kribbe.

Laat ons dit wel op Kerstdag herdenken, al te wele, al te miserieus, alle noed, die over het menschenom reekomen zijn gewoont het werk van menschenhanden.
Er is nu eenmaal een te kort aan goeden wil, de schraap- en hebzucht, het afschuwelijk egoïsme hebben het heidendom terug op den troon der vereering geplaatst. Zoo komt het dat er geen koningen meer een leen en tocht onder namen naar de Kribbe te Bethlehem er dat het aantal der aanbidders is deris zo sterk gedund is.
Hoe lang heeft nu eenmaal den glans der Kerst ter verdoof en zo zijn voor de volkeren roedve dagen aangebroken.
Denk! Zalig Kerstfeest voor wie zich verheugt in de glanzende ster en blijde kriebel kan bij de Kribbe van Hem die van zich selve getuigen kon: « Ik ben de weg, de waarheid en het leven ».

DE LES VAN HET STAILEKEN VAN BETHLEEM.

Komt laat ons naar de kribbe kijken, in dien versten, naakten stal, Komt allen nader, armen, rijken, Hoort wat dit schouwspel leeren zal.
Gij armen, die steeds leeft in zorgen, Kijkt naar dit Godskind, op dit stroo; In d'hornten kribbe slacht geboren, Daar is wel armoede, is 't niet zoo? Ziekt hier nu troost in leed en lijden, Denkt aan 't voorbeeld dat g'heert niet: In eerste ons met d'armoe strijden, Hij die kon zijn een koningskind.
En gij die leeft in rijkdom, weelde, Denk't dat gij bij die kribbe stont. En dat men daar uw welstand deelde Met God, dien gij zo arm daar vondt. Zij die u hier in noed nog leven, Zijn broeders van dit arme kind; Te daar dat gij uw helpe moet geven, Want g'armen zijn van God bekind.

Stronge koude over Europa

Eene hevige koude is sinds Zaterdag over onze gewesten gekomen. Op sommige plaatsen in hoog België was deze dagen de thermometer tot lager dan 25 graden oer nul.

Deze geweldige koude wordt toegeschreven door luchtstromingen uit de Poolstreken.

Wij zijn hier niet meer gewoon aan zulke strenge winters. Inderdaad, hoe menigmaal hoort men niet zeggen: « Wij krijgen geen winters meer zoals in vroeger tijd; toen vroer het, maanden lang, dat het kraakte ». Daarom zijn de menschen ook minder bestand tegen hevige koude.

Op talrijke plaatsen in ons land hadden dan ook a' gevallen plaats, met doodelijke aftoof, van menschen die door bloeding getroffen werden.

Beken en vijvers zijn toegevroren, en de Nationale Spoorwegmaatschappij moest talrijke treinen tot verder order afschaffen.

Te Zebrugge had een zonderling ongeluk plaats. Eene cokesfabriek bezit aldaar zee grote tank, die d'eren om grote hoeveelheden walvisolie, melasse en cressoote op te slaan. Zondag morgen is een d'ezet tank, die gevuld was met 4.200 ton melasse, gecheurd. Als een v'ystroom verspreidde zich de melasse over het omliggende terrein en den openbaren weg.

Wegens de grote drukking van de stuwende stroomachtige stof, werd nog een tweede tank, die 2.200 ton melasse inhield, ingebeukt. Ook deze liep geheel ledig.

Intusschen werden ook muren en vercheidene wagons, waarin cttelijke hoeveelheden cokes geladen waren, omgeworpen, evenals een kleinere tank die ongeveer 150 ton cressoote bevatte.

Ook in het buitenland heeft de koude zijne p'erten gespeeld: In Nederland wees de thermometer 19 graden, in Beieren 22 en in Siberië 45 graden.

In Frankrijk zijn al de kanalen dichtgevroren en met eene laag van 4 tot 8 centimeters bedekt.

Na de strenge vorst, hebben wij sinds Woensdag overal sneeuw gekregen, wat de koude eenigszins verminderd heeft.

Al is de sneeuwman een welkome gast voor de jeugd, toch weert dit vermaak niet op te en al het wre, dat s'neeuw en vorst voor gevolg heeft.

Gansch de bouwrijpheid en vele andere bedrijven liggen stil. Rivieren en kanalen zijn dichtgevroren, zodat de schepvaart voor langen tijd gestremd zal zijn. Daarbij komt nog de ellende van zoovele arme lieden die koude lijden.

Te Hoei is de Maas geblokkeerd door grote massas driijfs.

Te Luik is de D'urthe toegevroren, en het kanaal Luik-Maast licht is in ten grote 'tjshaan herkspen.

Ook in het buitenland spelen sneeuw en ijs hun p'erten. Boven Warschau, in Polen, heerchte Woensdag een hevige sneeuwtempest. Op sommige plaatsen lag de sneeuw twee meters dik.

Edelmoedig Initiatief van den Koning.

Op initiatief van den Koning zal in de komende dagen een buitengewone uitdeeling van kolen plaats hebben aan de behoeftigen in het land, die bijzonder van de koude te lijden hebben.

Er zal een nationale inschrijving gemaekt worden en de Koning heeft reeds een gift gedaan van 50.000 frank. De personen, die hun medewerking wenschen te verklenen aan dit werk van solidariteit, kunnen hun giften storten op postbekekening n° 607.000, burgerlijke lijst van den Koning, 2, Hertogstraat, met de vermelding Kolenhulp.

De verdeling van de kolen zal beginnen, zodra voldoende hoeveelheden ter beschikking van de commissies van openbaren onderstand zullen zijn gesteld. Deze commissies zullen voor de verdeling zorg dragen, volgens de opgaven van de provincie-gouverneurs.

Parlementair Nieuws.

DE PENSIÖNEN IN ONS LAND.

Uit het verslag van senator Beaufort over de begrooting van pensioenen, lichten we de volgende gegevens:
« De begrootingen der pensioenen bedroegen achtereenvolgens:
In 1936: 2.169.824.585 frank, gemiddeld indexcijfer: 684.
In 1937: 2.344.814.129 frank, gemiddeld indexcijfer: 735.
In 1938: 2.574.421.993 frank, gemiddeld indexcijfer: 758. (eerste 3 maanden).
In 1939: 2.664.202.995.
Onderhevig ontwerp betrekend dus een verhoging van een half miljard frank

tegenover 1936.
Tien jaar geleden bedroeg de begrooting der pensioenen 1.265 miljoen met het indexcijfer 820.

Thans is het indexcijfer meer en nochtan heeft de begrooting der pensioenen het dubbel der begrooting van 1928 overschreden.

Geen de ernstige stijging is te wijten aan de economische omstandigheden in de wereld en dewelke de regering geen vat heeft. Zij is eveneens te wijten aan de sociale verbeteringen bekrachtigd door de wetgevende macht.

De commissie heeft den wensch uitgedrukt dat de Koninklijke Commissaris voor de pensioenen, in het verslag dat hij eerlang zal indienen, een toelichting zou verhelpen, waarvan men zich den eerst niet mag ontvemen. In afwachting van dit verslag deelt de Commissie dit zijt plicht heeft aan de wetgevers en aan de regering te zeggen dat allen om wijs omzichtig en een waakzame politiek aan het land de inkomsten kan verzekeren die onontbeerlijk zijn voor de financiering van een zoo hooge begrooting ».

De kwestie van Burgos.

De onderhandelingen tusschen de Britse plaats hielden in verband met het benemen van een Belgisch vertegenwoordiger bij de nationalistische Spaanse regering van generaal Franco, te Burgos, hebben vrij v'lag tot een overeenkomst geleid, welke thans bijna definitief is.

Indien deze nog niet bekend werd gemaekt, dan was het blijkbaar uit bezordheid voor mogelijke politieke ontwikkelingen.

Wanneer Kamer en Senaat met de lof zijn, zou de beoeming van den Belgischen vertegenwoordiger een volongen zaak worden.

Naar we loid zou dit niet wja'geschied den h. Delcambre ten deel vallen.

Deze heeft destijds een onderzoek betrefende onze handel betrekken in nationalistisch Spanje ingesteld. Hij verbleef in Egypte en is geretorn om in een viertal dagen tijd: zijn nieuwen post te bereken.

De politieke weenslag.

Afhewijl de belanastelling voor het « geval » Burgos gehuld is, zou de definitieve reeling van de Burgos-kwestie toch nog politieke verwickelingen kunnen meebrengen.

Bij de katholieke conservatieven wordt voorspeld, dat in ieder geval begin Januari een politieke crisis zal uitbreken. De financiële en economische politiek van de regering wordt trouwens ook nog betwist.

Aan socialistischen kant verwijst het orgaan « Le Peuple » nog steeds naar de bezwaren van het partijcongres, maar de arzejelij om een eerste uit te lokken is aangevoerd.

De socialisten zijn indeed over het algemeen ingenomen met het feit, dat een h'onne-partijcongres met het hoofd van de regering staat.

In de voorwaarden moet men afwachten welke reactie ten slotte den doorslag zal geven, wanneer het nieuws van de overeenkomst met Burgos als definitief bekend wordt gemaekt.

Internationale Toestand

Frankrijk gewaar-schuud.

De B'rijnche medewerker van de « Times » beve'tigt, dat kapitein Wedemann, die ve trouwensman van Hitler, zich in het begin van Januari naar Londen zal begeven.

Hij zal er met de Britsche regering de middelen bespreken, om de Fransch-Italiaanse geschillen op vreedzame wijze te regele.

In de nationaal-socialistische kringen verklaert men, dat Frankrijk een onvoorzichtigheid zal begaan, indien het een vreedzame overeenkomst met slechts geringe schadeposten, afweest.

Ande wjds verwacht men Duitseh-Poolsche betrekkingen, betreffende een Duitschen « gang » naar Oost-Pruiten, dwars door den Poolischen « gang » naar Danzig, en betreffende de houding van de Poolsche regering ten overstaan van de Duitse plannen met betrekking tot Oekraïne.

De Berlijnsche medewerker van de « Daily Herald » schrijft, dat iedereen in Duitschland een nieuwe actie tegen de lente verwacht. Sommige reservisten zouden reeds gewaarschuud zijn, dat zij in Maart zullen binnengerepen worden.

DE JODENVERVOLGING.

Opvoep tot het wereldgeweten.

De rechtvaardige fakulteten van honderd hoogeschoolen hebben een oproep gemaekt tot het wereldgeweten.

richt tot het wereldgeweten, luidend: « De rechtvaardige fakulteten van onderstaande hoogeschoolen,
Met treunris en verscheidenheid vastelend dat in sommige landen ontelbare menschen ve volde en gemarteld werden wegens hun geloof, hun ras of hun overtuiging;
Dat zij namelijk, zonder vooris en zonder schuld te zijn, aan een onmenscheleke behandeling onderworpen worden in zoovele de koncentr'ekampen;
Dat die handelwijze een onduidbare schending van alle rechtsbeginselen daargestelt;
Protesteerden, ingevolge hun plicht de jeugd voor te lichten en de menscheleke behandeling onderworpen worden van het voorbeeld te geven van den eerbied voor het recht, tegen de recht chending;
Den beroep op het geweten van de wereld om dit protest te steunen;
En besluiten het openbaar te maken en ter kennis van hun regeringen te brengen ».

Volgen de namen van 98 hoogeschoolen, waaronder die van Brussel, Gent, Amsterdam, Leiden, Groningen, Parijs, R'jel, Straatsburg, Grenoble, Toulouse, Londen, Cambridge, Birmingham, Dublin, tien talen Amerikaanse hoogeschoolen, waaronder de bekende Harvard- en Yale universiteiten en talrijke andere hoogeschoolen uit overzeesche gewesten, als Calcutta (Indië), Sidney (Australië), Johannesburg (Zuid-Afrika), Batavia (Ned.landsch-Indië), enz.

Uitbreidingsplannen van Italië

In ons vorig nummer hebben wij erop gewezen, hoe de steeking van de Italiaanse politiek op internationaal terrein volde grote onstemming heeft verwekt in Frankrijk.

Dezelfde onstemming is nog v'er van gweken. Wel integendeel. Met spanning wacht men in Frankrijk andere gebeurtenissen of verklaringen af, waeruit men kunnen worden opgemaekt dat het hier wederlijk of niet een bewa'ing geld, ontstaat heelmaal buiten de verantwoordelijke van de fascistische regering om.

Voor eenige dagen heeft Mussolini te Cochiana eere grote redevoering uitgesproken, en men had gehoopt d' hij het eene of het andere zou hebben losgelaten betreffende de incidenten van Italië. Die hoop is ijdel gebleven. Het is eene rede geweest, zoals Mussolini er al v'onderden om niet te zeggen, diezerden heeft u'tgesproken. Niets anders dan een zelfverwittorok en een opzetten van het fascistische h'eren.

Over de buitenlandche politiek geen woord. Niet over de Europese che problemen, niets over het v'aststuk der Middellandsche Zee. De twee is er overheen g'edeed alsof zij niet bestonden. Hij heeft zich als het ware blind gestard in eigen glorie en sedaan of er buiten dat, niets meer op de wereld was dat hem belangzomende. Kortom, de traditioenele rede die het buitenland evenals de Italianen te zo zakzaken aan berijnt te kennen.

Voor Frankrijk was heel de redevoering een bittere ontroecheling. Frankrijk dat niet tans bij d' offensief dat door de Fascistische pers was losgelatend, heel veel bliken van koelbedrog had weten te geven. Het minste dat men a'daar had verwacht was, dat Mussolini ten minste het Italiaansch standpunt nader zou hebben omschreven.

Het eenige dat men uit deze rede opmerken moet, is dat Mussolini het cogeblijk om niet geschikt acht om te spreken, leat st aan te handelen.

Dat Italië in z'ke buitenlandsh politiek werkloos blijven zou, dat wordt in de eerste plaats gelocust door het lezerek dat graaf Ciano, minister van Buitenzaken, kon. Aan B'apest brengt D' lezerek van daar onder den dekmantel van een v'riendschapsbezoek. In werkelijheid is het e'her het aanknooppunt voor het uitbreiden der Italiaansche invloedssfeer. Alles is nu v'er van afgedaan in Centraal- en Oostelijk Europa. Wel, integendeel, men staat aldaar nog maar aan een v'rekrop ten. Het gaat een wedloop worden om de g'oste invloedster te veroveren.

Hierbij is het heel goed te begrijpen dat Italië zich druk bekomert om Hongarije. Immers, da k'zine geographische ligging beheert dit land a'le mogelijheden tot uitbreiding in de Donagewesten. Er heeft trouwens steeds een stevige band bestaan tusschen Italianen en Hongaren. Maar Italië is echter niet alleen om te denken naar de gunst der Hongaren.

Het heeft als mededinger nog wel een bondgenoot, n.m. Duitschland, dat sedert de aanhechting van Oostenrijk een steeds meer en meer toenemende drukking op Hongarije uitoefent.

De reden ligt hier ook tamelijk voor de hand. Het w'elgen van den « Drang nach Osten », vergt nu eenmaal in de eerste plaats dat de Hongaarsche Staat de politieke en economische lijn van Duitschland volgen zou.

Hongarije schijnt daar voor het oogenblik heel veel voor te voelen. Het is d'artoe veel te sterk gehecht aan z'ne onafhankelijke d. Het leit alleen d' het eene gemeenschappelijke loos h' Hongaarsche greis verlanst, dwars door het subcapitais h' Rusland, dat bewijst reeds voldoende.

Het is nu niet de eerste maal dat de Italiaan de minister van Buitenzaken's Zaken besprekingen voeren gaat te Budapest. Verleden jaar 1937 heeft hij beproefd Hongarije te doen b'it eden tot het a' t'Koninkriek verdrag en tot den as Rome-Berlijn.

Graf Ciano is toen met bitter we'ig o'ijval luiw'arts g'ke d. Sta' t' men thans voor eene hernieuwing van z'ne eertijds mist'ike p'ging? Best moeijlik, dit te meer daar de kans tot lagen groeter zijn gewo den: Eerstens, het onafhankelijke Oostenrijk heeft opgehouden te bestaan; Tseko-Slowakije d' grond g'word onvormd, d'ent zich te schikken naar den Duitchen invloed en Hongarije dat voortaan een meens h'pelijke grens heeft met het Rijk, is t'taal a'gezand d' en heeft nog s'echt: a'ls steun voor het vrijwaren z'ner onafhankelijke d: Polen.

Het zou d' is best kunnen dat, sedwongen door de omstandigheden, Hongarije t'ensette toch nog zal moeten besluiten zich aan te sluiten bij den as Rome-Berlijn.

Wij moeten nu den v'itslag der besprekingen afwachten en dan zal men tevens zekerheid hebben over wat er in huis komen zal der zo betrachte gemeenschappelijke Hongaarsch-Poolsche grens.

DE VREEMDELINGEN IN BELGIË

Volgens de documentatie van den Centraalen Dienst voor de Statistiek verbeven op 30 Juni 1938, 339.799 vreemdelingen in België; 282.526 van hen, hetzij 83,15 t.h. waren inges'heven in de bevolking s'eg'aters, e 57.273, hetzij 16,85 t.h. n de v'reedelingenst'ers.

Tusschen 1915 en 1938 is du het getal v'reemdelingen met 31.000 toegenomen. Nu wonen er op 1000 inwoners 41 v'reemdelingen in ons land, terwijl dit percentage 21 bedroeg in 1920.

Er mag tezen worden dat het aantal v'reemdelingen z'heurende de periode 1890-1938 ongeveer verdubbeld is; het is i'rdordig d' toe'enomen met 168.361 eenheden, hetzij 98,20 t.h.

Ten aanzien van de politieke en reglementaarsmaatregelen inzake v'reemdelijke arbeid kracht en wegens de economische crisis de sedert ve schillende jaren heerscht, mag die aangroe, wel tot verbazing stemmen.

Het grootste aantal vreemdelingen treft men thans aan in het arrondissement Brussel: 85.652; daarna komen Antwerpen 58.048, Luik 38.650, Charleroi 28.654, en Hasselt (de v'reemde inwoners) 12.284.

Mer dan 86 t.h. der v'reemde mannen oefenen een beroep uit; voor de v'ree worden bereikt dit percentage is 65 t.h.

Het is moeijlik voorgeard verhoudingen te vergeijken met de welke etakkeng hebben op de Belgische bevolking, wat voor deze laat te hebben de jongste gegevens betreffende de indeering van de inwoners naar leeftijd en beroep, betrekking op de altemene volkstelling van 31 December 1930.

Er mag echter beweerd worden dat de verhouding der vreemdelingen, die een beroep uitoefenen, hooger staat dan die der Belgen van dezelfde categorie.

Eene opmerking verdient het groot aantal zogenaamde « vederlandslozen »; in het geheel getal van 3.979 v'reemdelingen telde men er niet minder dan 2.440.

Mer dan 56 t.h. der v'reemdelingen oefenen het beroep uit betrekking hebbende op de n'gverheid; de handel bezet er s'echt 21,29 t.h.; de v'ije beroepen 10,29 t.h.; de overige beroepssets zijn met minder dan 15 t.h. in het totaal tegepen.

Wat de statistieken d'ie w' raspedegden, niet lert, dit is het aantal van diegenen welke geen bepaald beroep uitoefenen.

Wat de v'reemdelingen, van het mannelijk geslacht betreft, stelt men vast dat in al de nationaliteiten, behoudens Engeland en Zwitserland, de meeste geteiden een nijverheidsberoep uitoefenen.

In welke groep men de leuders rangschikt, vinden wij nergens vermeld,

Leest en verspreid

DE POSTRIJDER

— Het oudste weekblad van Limburg —